

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**Konsolidovaná výročná správa
za rok 2021**

správcu kapitoly

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

1. Identifikačné údaje správcu rozpočtovej kapitoly

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
IČO konsolidujúcej účtovnej jednotky:	00156621
Dátum zriadenia konsolidujúcej účtovnej jednotky:	01.01.1972

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (ďalej len MPRV) je právnická osoba, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, alebo v mene štátu. Ministerstvo je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky.

2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Minister konsolidujúcej účtovnej jednotky:

JUDr. Samuel Vlčan

Štátny tajomník konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Martin Kováč

Generálna tajomníčka služobného úradu konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Zuzana Nouzovská

3. Pôsobnosť Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a organizácií ňou zriadenými

Rezort pôdohospodárstva v rozsahu svojej pôsobnosti vykonáva, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy najmä vo veciach:

- ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- úloh štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva,
- vykonávania pozemkových úprav, plnenia reštitučných nárokov a usporiadania pozemkového vlastníctva,
- úloh štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, sledovania kvality vôd určených na závlahy, vydávania Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe, zabezpečenia vypracovania a kontroly plnenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,

- e) odrôd rastlín, plemien zvierat, rastlinolekárskej starostlivosti a veterinárnej starostlivosti vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu, veterinárnych liečiv, krmív a prípravkov na ochranu rastlín,
- f) úradnej kontroly potravín a krmív a kontroly kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a tabakových výrobkov,
- g) technickej kontroly poľnohospodárskych a potravinárskych strojov a zariadení,
- h) hospodárskeho chovu rýb,
- i) komoditných búrz,
- j) poskytovaní podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- k) vydávania povolení na výrobu liehu a spracovanie liehu v liehovarníckych závodoch a jeho uvádzanie na trh,
- l) vydávania osvedčenia na výrobu tabakových výrobkov,
- m) vydávania osvedčenia o oprávnení na prevádzkovanie verejného skladu, schvaľovania obchodných podmienok verejného skladu, vedenia ústrednej evidencie o bilancii tovarov, vykonávania kontroly verejných skladov a registrovania tovarových záložných listov,
- n) vyplývajúcich z osobitných predpisov.

4. Poslanie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

- medzinárodne konkurencieschopná poľnohospodárska prvovýroba;
- medzinárodne konkurencieschopný, moderný potravinársky priemysel;
- najvyšší možný štandard kvality a zdravotnej neškodnosti potravín pre spotrebiteľov;
- maximálne udržateľný rozvoj lesného fondu a biodiverzity;
- životaschopný vidiecky priestor vrátane krajinotvorby v komplexe jeho ekonomických, sídelných, environmentálnych a rekreačných funkcií;
- primeraná životná úroveň pre farmárov a lesníkov;
- vytvára a implementuje regulačný a legislatívny rámec v pôsobnosti ministerstva, konzistentný s politikami a legislatívou EÚ;
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných vládnych organizáciách a nadväzne zabezpečuje úlohy odborného vládneho gestora;
- podporuje ochranu, zveľaďovanie a rozvoj lesov v celej škále ich funkcií;
- prispieva k dosahovaniu najvyššieho štandardu v oblasti potravinovej bezpečnosti, ochrany spotrebiteľov, zdravia zvierat a rastlín;
- napomáha úsiliu vo zvyšovaní konkurencieschopnosti a environmentálnych štandardov agropotravinárskej výroby;
- podporuje trvalý a komplexný rozvoj vidieka a jeho funkcií.

5. Aktivity Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Projekt Zelená nafta

Projekt Zelená Nafta pokračoval aj v roku 2021. Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len PPA), na základe schémy štátnej pomoci na poskytovanie finančnej pomoci vo forme úľav na environmentálnych daniach „Zelená nafta“, zverejnila v roku 2021 dve výzvy na predkladanie žiadostí o dotáciu.

Výzvy sa týkali poskytnutie podpory v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve a rybnom hospodárstve. Cieľom tejto pomoci bolo podporiť poľnohospodársku prvovýrobu formou vrátenia časti spotrebnej dane z minerálnych olejov. Konkrétne sa to týkalo uplatnenie dotácie vo výške časti spotrebnej dane z minerálnych olejov, vyčíslenej na základe štandardizovanej spotreby pohonných hmôt na 1 ha konkrétnej poľnohospodárskej plodiny a 1 ks hospodárskych zvierat, u hydiny na 1 000 ks.

Podpora včelárov

Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len PPA) poskytla finančnú podporu vo výške viac ako 1,4 milióna eur včelárov vo všetkých regiónoch krajiny a pomohla naplňať ciele Národného programu stabilizácie a rozvoja včelárstva na Slovensku.

Viac ako 763 000 eur z podpory štátu, ktorú schválila pre podporný rok 2020/2021 včelárom PPA, bolo využitých na technické opatrenia súvisiace s rozvojom včelárstva, vzdelávaním včelárov, začínajúcich včelárov a detí vo včelárskych krúžkoch.

Viac ako pol milióna eur bude smerovalo na boj proti škodcom, ochranu pred zverou a boj proti chorobám včelstiev, predovšetkým varoáze.

Program Rybné hospodárstvo

Program Rybného hospodárstva Slovenskej republiky („ďalej len PRH SR“) pre roky 2021 – 2027 je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu v programovom období 2021 – 2027 a národných zdrojov vo výške 21,7 mil. EUR. Program prispieva predovšetkým k plneniu cieľov Spoločnej rybárskej politiky EÚ, Európskej zelenej dohody a Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030.

V Slovenskej republike je PRH SR 2021 – 2027 zameraný na odvetvie sladkovodnej akvakultúry, kde ako hlavným cieľ je podpora konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry, zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry a rovnako zvýšenie povedomia o sektore akvakultúry a skvalitnenie zberu údajov, čo je aj zároveň hlavným cieľom pre oblasť akvakultúry definovanej v Zelenej dohode a stratégii Európskej komisie „Z farmy na stôl“.

PRH SR 2021 – 2027 je rozdelený do nasledovných priorít :

- Priorita 1 - Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov,
- Priorita 2 - Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh,
- Technická pomoc.

Projekt Hovorme o jedle

Cieľom celoslovenského projektu Hovorme o jedle bola podpora spolupráce a aktívna účasť škôl na vzdelávaní detí a mládeže o potravinách a správnych stravovacích návykoch, úloha potravín pri ochrane zdravia a ich význam pre tvorbu a ochranu životného prostredia, regionálny rozvoj a aj zamestnanosť.

SPPK spoločne s Centrom rozvoja znalostí o potravinách už deviaty rok motivovalo žiakov a ich učiteľov na celom Slovensku k tvorivému vzdelávaniu o potravinách, zdravom stravovaní a aj budovaní zdravého životného štýlu. Do projektu sa zapojili stovky základných škôl z celého Slovenska.

Podujatie sa koná pravidelne pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR), ktoré ho zároveň podporuje finančne. Okrem agrozoznamu na ňom participujú aj Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Úrad verejného zdravotníctva SR, Mliečny fond, Slovenský mliekarenský zväz, Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka, Únia hydínárov Slovenska, Slovenský cukrovarnícky spolok a Centrum rozvoja znalostí o potravinách.

Projekt Národných parkov a rozvoj slovenských fariem

Ochrana prírody a biodiverzity a tiež trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov, obzvlášť na území národných parkov, sú kľúčovými piliermi rozvoja slovenského vidieka. Zároveň sú rozhodujúce pre podporu mnohostranných úžitkov pre spoločnosť. V tejto súvislosti Ján Budaj, minister životného prostredia Slovenskej republiky, podpísal s ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky Samuelom Vlčanom Memorandum o spolupráci a porozumení pri realizácii novely zákona o ochrane prírody a krajiny. Ide o dohodu dvoch kľúčových ministerstiev pri presadzovaní záujmov ochrany prírody a pozdvihnutia života ľudí v regiónoch Slovenska.

Obe ministerstvá (Ministerstvo životného prostredia SR a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR) podporujú poslaneckú novelu zákona o ochrane prírody v znení pozmeňujúceho návrhu k tejto legislatíve, ktorá zabezpečí postupný prechod správy pozemkov vo vlastníctve štátu v národných parkoch na správy národných parkov, v súlade s postupom zonácie v jednotlivých národných parkoch.

Jasné pravidlá pri spravovaní a hospodárení v národných parkoch majú zamedziť nedorozumeniam a konfliktom medzi ochranármi a lesníkmi. Ministri sa v memorande zaviazali zachovať jednotný systém obchodovania s drevom prostredníctvom organizácie lesného hospodárstva v zakladateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPaRVSR). Vyťažené drevo z národných parkov bude prednostne ponúknuté miestnym spracovateľským kapacitám a miestnym obyvateľom z regiónu. Ministerstvo životného prostredia SR (MŽPSR) osobitne deklaruje záujem prijať všetkých lesníkov, ktorí sa starajú o les v národných parkoch.

Zdravé a fungujúce národné parky a tiež odolné lesné ekosystémy zohrávajú dôležitú osobitnú úlohu v čase klimatickej krízy.

Projekt Redistributívna platba

V roku 2021, ktorý bol náročný nielen z hľadiska zdravotného a sociálneho, ale aj ekonomického, hľadalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) spôsoby, ako čo najviac pomôcť pôdohospodárom, a tak zaistiť potravinovú bezpečnosť Slovenska. K tomuto cieľu prispela aj redistributívna platba, ktorá bola zavedená na Slovensku po prvý raz. Túto platbu nastavilo ministerstvo tak, aby bola prínosom pre všetkých pôdohospodárov, pre tých menších zvlášť.

V roku 2021 sa MPRV SR rozhodlo podporiť u každého pôdohospodára prvých 28 ha a to tak, že na každý 1 ha zvýšilo priame platby formou redistribúcie o 50 €. Je to čiastka, ktorá vystihovala mieru medzi potrebou podporiť malých farmárov a záujmom nespôsobiť doterajším užívateľom pozemkov neprimeraný úbytok pôdy formou rušenia nájomných zmlúv.

6. Plnenie funkcií konsolidovaného celku

- vykonáva štátnu správu a štátny odborný dozor v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovanej v jeho pôsobnosti,
- určuje zásady a zodpovedá za tvorbu a realizáciu koncepcie štátnej agrárnej a lesníckej politiky,
- tvorí v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka jednotnú politiku v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve, spracovaní dreva, poľovníctve, rybárstve v oblasti hospodárskeho chovu rýb a plní špecifické prierezové a odvetvové funkcie,
- podieľa sa na súhrnnej stratégii dlhodobého vývoja spoločnosti a na tvorbe zahraničnej politiky, výživovej politiky, štátnej hospodárskej politiky ako aj politiky regionálneho a štrukturálneho rozvoja, rozvoja vidieka a environmentálnej politiky vo veciach týkajúcich sa pôdohospodárstva a rozvoja vidieka,
- v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti zabezpečuje potravinový dozor, kontrolu kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych výrobkov, odrôd rastlín, plemien zvierat a rastlinolekárskej a veterinárnej starostlivosti, vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného charakteru, veterinárnych liečiv, krmív a pesticídov, činnosť Národnej protinákazovej komisie, úlohu štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, poskytovanie podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- plní úlohu riadiacich orgánov, národných orgánov a platobnej jednotky operačných programov v pôsobnosti ministerstva, prostredníctvom ktorých sa poskytujú finančné prostriedky z fondov Európskej únie.

7. Organizačná schéma

Organizačná schéma kapitoly MPRV SR platná pre rok 2021

Rozpočtové organizácie

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Plemenárska inšpekcia SR Nitra
Pôdohospodárska platobná agentúra, Bratislava
Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky Bratislava
Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Bratislava
Ústav štátnej kontroly biopreparátov a liečiv Nitra
Regionálna veterinárna a potravinová správa Rožňava
Regionálna veterinárna a potravinová správa Bratislava
Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská Streda
Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice okolie
Regionálna veterinárna a potravinová správa Trebišov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová Ves
Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice mesto
Regionálna veterinárna a potravinová správa Senec
Regionálna veterinárna a potravinová správa Trenčín
Regionálna veterinárna a potravinová správa Púchov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Prievidza
Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Mesto nad Váhom
Regionálna veterinárna a potravinová správa Banská Bystrica
Regionálna veterinárna a potravinová správa Lučenec
Regionálna veterinárna a potravinová správa Rimavská Sobota
Regionálna veterinárna a potravinová správa Veľký Krtíš
Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen
Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom
Regionálna veterinárna a potravinová správa Trnava
Regionálna veterinárna a potravinová správa Galanta
Regionálna veterinárna a potravinová správa Senica
Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra
Regionálna veterinárna a potravinová správa Komárno
Regionálna veterinárna a potravinová správa Levice
Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Zámky
Regionálna veterinárna a potravinová správa Topoľčany
Regionálna veterinárna a potravinová správa Šaľa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Čadca
Regionálna veterinárna a potravinová správa Dolný Kubín
Regionálna veterinárna a potravinová správa Liptovský Mikuláš
Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin
Regionálna veterinárna a potravinová správa Žilina
Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov

Regionálna veterinárna a potravinová správa Vranov nad Topľou
Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné
Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad
Regionálna veterinárna a potravinová správa Svidník
Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Michalovce

Príspevkové organizácie

Agentúra pre rozvoj vidieka, Nitra
Múzeum vo Svätom Antone
Štátne lesy TANAP-u, Tatranská Lomnica
Národné lesnícke centrum, Zvolen
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra

Štátne podniky

LESY Slovenskej republiky
Lesopoľnohospodársky majetok Ulič
Národný žrebčín „Topolčianky“
Závodisko
Hydromeliorácie
agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, Nitra
Plemenárske služby Slovenskej republiky
Agroinštitút Nitra

8. Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ďalej len „ŠVPS“) a rozpočtové organizácie v jej správe (40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ a Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra) plnia úlohy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zákona č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív a ďalších zákonov SR. Sleduje a kontroluje dodržiavanie Potravinového kódexu Slovenskej republiky, ktorý upravuje požiadavky na zdravotnú neškodnosť, hygienu, požiadavky na zloženie a kvalitu potravín, zložky, ako aj technologické postupy používané pri ich výrobe a požiadavky na balenie jednotlivých potravín, ich skupín alebo všetkých potravín, rozsah a spôsob ich označovania, ich skladovanie, prepravu, manipuláciu s nimi a ich obeh, ako aj zásady na odber vzoriek a ich vyšetrovanie. Požiadavky ustanovené v potravinovom kódexe je povinný dodržiavať každý, kto potraviny vyrába, manipuluje s nimi a umiestňuje ich na trh.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v súlade so zriaďovacou listinou realizuje predovšetkým úlohy v oblasti skúšobníctva, inšpekčnej činnosti a fytosanitárnej kontroly. Ďalej zabezpečoval štátny odborný dozor nad kvalitou vstupov do poľnohospodárstva (agrochemikálie, krmivá a pod.), čo vymedzujú príslušné zákony SR a nariadenia EÚ. Zároveň sa podieľal na prevádzke Integrovaného administratívneho a kontrolného systému ako gestor registra ovocných sádov, vinohradov, chmeľníc a fytosanitárnych kontrol na hraničných priechodoch.

Plemenárska inšpekcia SR Nitra zabezpečuje najmä inšpekčnú a kontrolnú činnosť v zmysle zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat v poľnohospodárskych subjektoch v pôsobnosti celej SR. Navrhuje opatrenia k riešeniu zistených nedostatkov, k zdokonaleniu príslušných technických noriem, plemenárskych, chovateľských a technicko – organizačných opatrení orientovaných na zlepšenie šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat a vykonáva v spolupráci s oprávnenými a poverenými organizáciami osvetovú činnosť.

Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len „PPA“) bola zriadená podľa zákona NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na zabezpečenie výkonu vybraných činností bolo v PPA v súlade s platnou legislatívou v rámci územia SR vytvorených 18 regionálnych pracovísk s určeným rozsahom ich činnosti a územným obvodom ich pôsobnosti.

PPA je akreditovanou platobnou agentúrou na Slovensku, ktorej hlavným poslaním je poskytovať podpory subjektom v sektore poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva a na rozvoj vidieka na území Slovenskej republiky, poskytovaním finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR a z fondov Európskej únie. Od 1. 1. 2008 na základe prijatého zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka zo dňa 25. 10. 2007 PPA pôsobí ako akreditovaný orgán štátnej správy.

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach realizuje rezortné úlohy v oblasti vzdelávania v súlade s Národným plánom vzdelávania vo veterinárnej oblasti. Zároveň zabezpečoval v adekvátnom rozsahu a kvalite aktuálne informácie a legislatívne normy pre výkon veterinárnych činností a kvalifikačné požiadavky pre zamestnancov organizácií Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR.

Štátne lesy TANAP Tatranská Lomnica (ďalej len „ŠL TANAP“) zabezpečujú plnenie úloh na úseku starostlivosti o lesné pozemky vo vlastníctve štátu a na prenajatých pozemkoch, starostlivosti o drobné vodné toky a plesá (okrem vodohospodársky významných a vodárenských tokov), starostlivosti o živočíšstvo a ryby na území dvoch národných parkov Tatranského národného parku – TANAP-u a Pieninského národného parku - PIENAP-u a v ich ochranných pásmach, špecifické činnosti celospoločenského významu, a to najmä starostlivosť a údržbu turistických chodníkov, starostlivosť o športové a turistické zariadenia, ktoré využívajú návštevníci Vysokých Tatier, ďalej starostlivosť o drobné vodné toky a plesá (okrem vodohospodársky významných a vodárenských tokov), starostlivosť o živočíšstvo a ryby na území TANAP, PIENAP a v ich ochranných pásmach. Nemenej dôležité úlohy boli plnené na poli výskumu, propagácie prírody Tatier, výchovy a vzdelávania verejnosti prostredníctvom lesných pedagógov, či prevádzky informačných stredísk, pri prevádzke Múzea TANAP a Expozície tatranskej prírody. Ďalej ŠL TANAP plnili úlohy starostlivosti o zverený genofond rastlín a živočíchov s cieľom zachovania biodiverzity a úlohy zamerané na zabezpečenie kultúrneho využívania

tohto územia návštevníkmi, ich výchovy, zaistenia ich bezpečnosti ako aj úlohy pri ochrane majetku vo vlastníctve štátu.

Národné lesnícke centrum (ďalej len „NLC“) realizuje úlohy výskumu a vývoja vo všetkých oblastiach lesníctva pri riešení problematík súvisiacich s prírodným prostredím. NLC spracováva ekologické, ochrannárske, strojové, stavebné, informatizačné a prognostické projekty. Vykonáva znaleckú, posudkovú, expertízu, gestorskú, poradenskú, vzdelávaciu, knižničnú, informačnú, edičnú a propagačnú činnosť. NLC zabezpečuje monitoring zdravotného stavu lesov, realizáciu programu zalesňovania poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd, normotvornú činnosť, odvetvové služby na úseku vedecko-technických informácií a iné. Zároveň vykonáva činnosti v oblasti lesníckej ochrannárskej služby a semenárskej a šľachtiteľskej kontroly, ktoré sú súčasťou výkonu štátnej správy. Zabezpečuje oblasť výchovy a vzdelávania pracovníkov v odvetví lesného hospodárstva.

Národné poľnohospodárske a potravinové centrum Nitra (ďalej len „NPPC“) vzniklo zlúčením organizácií - Agentúra SAPV, Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Výskumný ústav potravinársky, Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky Rovinka, Centrum výskumu rastlinnej výroby Piešťany a Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra. Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra.

NPPC zabezpečuje komplexný výskum a zhromažďovanie poznatkov z oblasti trvalo udržateľného využívania a ochrany prírodných, predovšetkým pôdných zdrojov a vody pre pestovanie rastlín a chov zvierat, zabezpečenia kvality, bezpečnosti, inovácií a konkurencieschopnosti potravín i nepotravinárskych výrobkov poľnohospodárskeho pôvodu, produkčného i mimo produkčného vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a rozvoj vidieka a transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu užívateľom

Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín (ďalej len „ŠVPÚ“) vznikol k 01.01.2014 zlúčením Štátnych veterinárnych a potravinových ústavov Bratislava, Košice, D. Kubín a Zvolen. Predmetom jeho činnosti je vykonávanie laboratórnej a klinickej diagnostiky a skúšania na území Slovenskej republiky, v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia ŠVPS SR.

Hlavnými činnosťami sú:

- analýza potravín ich zložiek a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť, mikrobiologickú bezpečnosť a biologickú hodnotu, ako aj ich identifikáciu, falšovanie a autentifikáciu potravín s využitím najmodernejších diagnostických metód v zmysle Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o potravinách č.152/1995 v znení neskorších predpisov,
- vykonávanie laboratórnej diagnostiky a skúšania na území SR, v zmysle Zákona o veterinárnej starostlivosti č.39/2007 Z.z. v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR,

- vykonávanie analýz pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR č.354/2006, bazénovej vody podľa Nariadenia vlády SR č.72/2008, ako aj vyšetrenia na dôkaz *Legionella* sp. podľa STN ISO 11731 pre potreby stravovacích a ubytovacích zariadení,
- analýza krmív rastlinného a živočíšneho pôvodu a ich zložiek,
- spolupráca pri registrácii liečiv, pri príprave antigénov a vakcín pre potrebnú diagnostickú činnosť, ako aj pre komerčné účely,
- organizácia vzdelávacích aktivít.

Múzeum vo Svätom Antone bolo zriadené v roku 2001. Jeho hlavnou činnosťou je cieľavedomé zhromažďovanie, odborné spravovanie, ochrana a prezentovanie zbierkových predmetov súvisiacich so špecializáciou múzea. Systematická správa a ochrana zvereného majetku štátu v rámci areálu národnej kultúrnej pamiatky svätoantonského kaštieľa. Riešenie vlastných odborných vedecko-výskumných úloh a vykonávanie odbornovo-metodickej činnosti v medziach špecializácie. Sprístupňovanie zbierkových predmetov, odborných poznatkov, hmotného a duchovného kultúrneho dedičstva širokej verejnosti formou expozícií, výstav. Organizovanie populárno-náučných a zábavných aktivít zameraných na ochranu kultúrneho dedičstva, históriu a ochranu prírody. Budovanie a spravovanie odbornej knižnice a archívu. Poslaním múzea je zhromažďovať, chrániť, prezentovať, odborne spravovať a spracovávať zbierkové predmety z oblasti histórie rodov Koháry a Coburg, histórie a súčasnosti poľovníctva na Slovensku.

Poslaním **Agentúry pre rozvoj vidieka** (ďalej len „ARVI“) je zhromažďovať, analyzovať a šíriť informácie v oblasti rozvoja vidieka, zabezpečovať spätnú väzbu zodpovedným orgánom vo vzťahu k rozvoju vidieka, podporovať aktivity trvalo udržateľného, vyváženého sociálnoekonomického rozvoja vidieckych sídiel, poskytovať poradenstvo potenciálnym a existujúcim podnikateľským subjektom, verejnému a neziskovému sektoru na vidieku k ich činnosti zameranej na rozvoj vidieka. Na základe nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 je ARVI ako hostiteľský orgán jednotky Národnej siete rozvoja vidieka na uvedené programové obdobie.

Štátny podnik Lesy Slovenskej Republiky je štátnym podnikom, ktorého hlavnou úlohou je spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky. V zmysle Obchodného zákonníka je hospodárskou organizáciou s právom trvalej podnikateľskej činnosti, trvalou prevádzkovou výrobou a obchodom.

Štátny podnik **Lesopoľnohospodársky majetok Ulič** hospodári na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde. Základnou úlohou lesníckej činnosti je odborné a trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch na zabezpečenie všetkých ich funkcií.

Národný žrebčín Topolčianky, štátny podnik dnes patrí medzi najvýznamnejšie svetové žrebčiny a možno ho právom zaradiť ako kultúrne dedičstvo národa. Je špecializovaným zariadením pre chov koní. Okrem vedenia plemennej knihy lipicana je poverený vedením plemenných kníh plemena Hucul, Arab, vedie centrálnu evidenciu koní na Slovensku, ktorá je jedinou inštitúciou oprávnenou vystavovať osvedčenia o pôvode všetkých uznaných plemien koní na Slovensku. Je aktívnym členom všetkých európskych a svetových organizácií, ktoré pri daných plemenách združujú najvýznamnejšie národné authority chovateľských a šľachtiteľských centier a zväzov.

Hlavnou činnosťou **HYDROMELIORÁCII, štátny podnik**, je výkon správy hydromelioračných zariadení, prenájom hydromelioračných zariadení, automatizované spracovanie údajov.

Poslaním **Agrokomplexu, štátneho podniku**, v oblasti výstavníctva je podporovať komunikáciu medzi spoločnosťami i podnikateľmi, s existujúcimi, a tiež potenciálnymi zákazníkmi na národnej aj medzinárodnej úrovni. Ďalej to je aj snaha rozvíjať obchod a medzinárodnú ekonomickú i vedecko-technickú spoluprácu, organizovaním veľtrhov a výstav vo vlastnom areáli, ako aj národných expozícií SR v zahraničí. Výstavná činnosť je hlavne o vytváraní komunikačných príležitostí pre odbornú a laickú verejnosť, o poskytovaní priestorov na zábavu, kultúrne i spoločenské podujatia. Súčasťou podniku sú Slovenské poľnohospodárske múzeum a výstavné políčka.

Predmetom činnosti štátneho podniku **Plemenárske služby SR** je:

- zdokonaľovanie a vykonávanie rozhodujúcich úkonov kontroly úžitkovosti hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny,
- vykonávanie laboratórnych analýz mliečnych vzoriek u kontrolovaných kráv, oviec a kôz za účelom zisťovania ich úžitkových vlastností a posúdenie kvality mlieka pre potreby chovateľov na základe ich požiadaviek,
- centrálné spracovanie výsledkov kontroly úžitkovosti, kontroly dedičnosti, inseminácie a reprodukcie hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny a bežcov na zabezpečenie a vedenie centrálného registra plemenárskych údajov.

Agroinštitút Nitra, štátny podnik, ako rezortné vzdelávacie zariadenie MPRV SR zabezpečuje ďalšie odborné vzdelávanie a odbornú prípravu pre široký okruh pracovníkov agrosektoru, rozpracováva rezortnú koncepciu a zámery ďalšieho vzdelávania do konkrétnych vzdelávacích programov a modulov, realizuje vzdelávacie projekty na národnej i medzinárodnej úrovni. Zabezpečuje odbornú prípravu a overovanie odbornej spôsobilosti pôdohospodárskych poradcov, vydáva osvedčenia o absolvovaní odbornej prípravy, spravuje Centrálny register pôdohospodárskych poradcov a rozvíja a prevádzkuje informačný systém pre poradenstvo.

Hlavným predmetom činnosti **Závodiska, štátneho podniku**, je organizovanie dostihových dní a riadenie testovania výkonnostného potenciálu dostihových koní, vedenie plemenárskej a zootechnickej dokumentácie v oblasti chovu plnokrvníka a klusáka v Slovenskej republike, zabezpečovanie výkonu gescie v chove anglického plnokrvníka a klusáka v SR, plnenie funkcie Dostihovej autority v SR a v súvislosti s touto funkciou zastupovanie SR v medzinárodnom styku pod názvom „Turf Direktorium Bratislava, vykonávanie stávkovej činnosti súvisiacej s dostihovou prevádzkou, reklamná, publikačná a propagačná činnosť, správa a rozvoj majetku vo vlastníctve SR.

9. Príjmy, výdavky a finančné operácie súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu

Príjmy

V súvislosti s pandemickou situáciou spojenou s ochorením COVID-19 nebol kapitole MPRV SR pre rok 2021 zo strany MF SR upravený záväzný ukazovateľ štátneho rozpočtu na strane príjmov.

Nepriaznivá situácia sa dotkla predovšetkým ŠVPS SR, ktorá zaznamenala výpadok príjmov v objeme 662 900 eur. Nenaplnené príjmy MPRV SR kompenzovalo viazaním bežných výdavkov kapitoly v sume 662 900 eur rozpočtovým opatrením MF SR č. 72/2021.

Výdavky

Pretrvávajúca pandémia spôsobená ochorením COVID-19 mala aj v roku 2021 dopad na všetky rozpočtové aj príspevkové organizácie v pôsobnosti kapitoly MPRV SR vrátane aparátu ústredného orgánu MPRV SR. Mimoriadne opatrenia zo strany vlády SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ústredného krízového štábu SR a Hlavného hygienika SR, prijaté na zmiernenie následkov pandémie spôsobenej ochorením COVID-19, ovplyvnili opäťovne príjmovú aj výdavkovú časť rozpočtu jednotlivých organizácií.

K pozitívnym dopadom možno zaradiť úspory výdavkov (nákladov) vznikajúcich v dôsledku úplného alebo čiastočného obmedzenia aktivít, ktoré nebolo možné z dôvodu nariadených opatrení realizovať. Úspora výdavkov bola dosiahnutá najmä v oblasti zahraničných a tuzemských pracovných ciest, v oblasti nerealizovaných školení, monitorovacích výborov a porád, v oblasti nerealizovaných výstav vrátane neúčasti na týchto výstavách, v oblasti úspor niektorých energií, PHM a pod.

Negatívny vplyv na výdavkovú časť rozpočtu organizácií MPRV SR mala najmä realizácia nákupov ochranných pomôcok a materiálu, rúšok, respirátorov, dezinfekčných prostriedkov, ionizačných zariadení, diagnostického materiálu, ako aj zabezpečenie služieb súvisiacich so špeciálnym čistením kancelárskych priestorov, laboratórií, ubytovacích a muzeálnych priestorov. Tieto nákupy boli nevyhnutné najmä z dôvodu, že prevažná časť organizácií v pôsobnosti rezortu aj napriek pandémie (v prípade vyšetrovania vzoriek odobratých s podozrením na ochorenie COVID-19 zo strany Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Dolnom Kubíne dokonca vo zvýšenej miere) naďalej vykonávala činnosti v oblasti kontrolnej, laboratórnej a inšpekčnej.

Vysoký podiel na zvýšených výdavkoch MPRV SR predstavovalo nevyhnutné dokrytie výpadku tržieb príspevkových organizácií so zameraním na školiacu a kultúrno-vzdelávaciu činnosť, ktorých výkon bol z dôvodu protipandemických opatrení úplne pozastavený (napr. Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach, Múzeum vo Sv. Antone, muzeálna časť ŠL TANAPu – expozície tatranskej prírody). Výpadok zaznamenali aj viaceré ubytovacie zariadenia organizácií v pôsobnosti MPRV SR.

Vzhľadom na to, že v roku 2021 nedošlo zo strany štátu ku kompenzácii žiadneho z výdavkov deklarovaných zo strany MPRV SR v súvislosti s COVID-19, pokles tržieb príspevkových organizácií, ako aj zvýšené neplánované výdavky všetkých organizácií išli na ťarchu bežných výdavkov kapitoly MPRV SR.

Celkový dopad pandémie COVID-19 k 31.12.2021 dosiahol v rozpočtovej kapitole MPRV SR objem 8 900 978,76 eur. Z uvedenej sumy predstavoval výpadok príjmov ŠVPS SR sumu 590 879,99 eur. Nenaplnené príjmy MPRV SR kompenzovalo viazaním bežných výdavkov kapitoly v recipročnej výške 662 900 eur rozpočtovým opatrením MF SR č.72/2021. Z celkového objemu 8 238 078,76 eur v rámci výdavkovej časti predstavovali vyplatené nenávratné finančné príspevky rámci opatrenia 21.1.PR.V SR 2014-2022 sumu 3 653 874,87 eur v. išlo o výnimočnú dočasnú podporu pre poľnohospodárov a MSP, ktorí sú obzvlášť zasiahnutí krízou v dôsledku ochorenia COVID-19.

Sumu 4 248 238,45 eur predstavovali zvýšené náklady príspevkových organizácií MPRV SR vrátane straty tržieb, z toho v sume 4 021 282,22 eur na zdroji 111 – štátny rozpočet, v sume 102 217,74 eur

čerpanie „covid nákladov“ z prostriedkov minulých období, v sume 124 605,77 eur čerpanie z vlastných zdrojov príspevkových organizácií a v sume 132,72 eur z projektových prostriedkov EÚ. Zostávajúcu časť v sume 335 965,44 eur predstavovali zvýšené výdavky rozpočtových organizácií MPRV SR.

Podrobná štruktúra dopadov COVID-19

eur

Organiz.	Výpado k príjmov	Strata tržieb	Výdavky spolu:	z toho: zdroj 111 ŠR	z toho: zdroj 131K	z toho: vlastné zdroje	z toho: zdroje EÚ	Dopad COVID-19 spolu :
Aparát	0,00	0,00	24 436,5 2	24 436,5 2	0,00	0,00	0,00	24 436,52
ŠVPS SR	662 900, 00	0,00	121 143, 51	121 143,51	0,00	0,00	0,00	784 043,51
ÚKSÚP	0,00	0,00	17 524,8 7	17 524,8 7	0,00	0,00	0,00	17 524,87
PPA	0,00	0,00	3 826 55 7,41	172 682, 54	0,00	0,00	3 653 87 4,87	3 826 557,41
PI SR	0,00	0,00	178,00	178,00	0,00	0,00	0,00	178,00
NPPC	0,00	202 310, 00	11 558,2 2	6 475,95	3 996,30	953,25	132,72	213 868,22
ŠVPÚ	0,00	253 024, 00	517 295, 05	393 642, 53	0,00	123 652 ,52	0,00	770 319,05
ŠL TANAP	0,00	190 000, 00	26 810,5 8	4 150,00	22 660, 58	0,00	0,00	216 810,58
NLC	0,00	1 794 05 5,00	996 399,00	921 183, 00	75 216, 00	0,00	0,00	2 790 454,00
IVVL	0,00	24 085,0 0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24 085,00
MSA	0,00	116 000, 00	116 526, 60	116 181, 74	344,86	0,00	0,00	232 526,60
ARVI	0,00	0,00	175,00	175,00	0,00	0,00	0,00	175,00
SPOLU	662 900, 00	2 579 47 4,00	5 658 60 4,76	1 777 77 3,66	102 217 ,74	124 605 ,77	3 654 00 7,59	8 900 978,76

Finančné operácie

V súvislosti s účtovaním transakcií spojených s COVID-19 neboli realizované v rámci kapitoly MPRV SR žiadne finančné operácie.

10. Vývoj hlavných ukazovateľov

Rok 2021 bol turbulentný a sprevádzaný mnohými aj nečakanými problémami. Na začiatku roka vrcholila silná 2. vlna pandémie vírusového ochorenia COVID-19, preto bol v SR zavedený prísny lockdown (trvajúci až do apríla 2021). Zároveň bol implementovaný COVID automat na úrovni okresov, na základe ktorého boli uplatňované jednotlivé protipandemické vládne opatrenia. Rozbehla sa kampaň na zaočkovanie obyvateľstva proti tomuto vírusu, ktorý postupne začal mutovať a vytvárať nové varianty. Vládne protipandemické nariadenia, ktorých snahou bolo zamedziť šíreniu koronavírusu, sa v čase menili a významne ovplyvnili aj chod slovenskej ekonomiky. Finančné stimuly vlády (najmä čerpané podporné fondy EÚ) sa snažili zamedziť znižovaniu zamestnanosti a prispieť

k stabilizácii podnikateľského prostredia. S nástupom 3. vlny pandémie bol na konci roka 2021 opäť zavedený lockdown.

Pandémia narušila dodávateľsko-odberateľské vzťahy na celom svete. Vysoký dopyt po niektorých vstupoch narážal na obmedzenú ponuku. To sa prejavilo v rastúcich cenách vstupov, ktoré v niektorých odvetviach, najmä priemyselnej rúzu, významne limitovali produkciu, viaceré odvetvia služieb a počas lockdownov aj maloobchodné prevádzky mali aj v tomto covidovom jesenno-zimnom období obmedzenú činnosť. Napriek priaznivej pandemickej situácii počas letných mesiacov sa problémy priemyslu s dodávkami komponentov naďalej prehľbovali, čo výrazne zabrzdiло trend približovania sa produkcie k predpandemickej úrovni. Ceny potravín od začiatku roka zrýchľovali tempo rastu, rovnako aj ceny v medzinárodnej doprave. Rast cien energií po lete 2021 sa v roku 2021 premietol len do rastu cien pohonných látok.

A. Poľnohospodárska prvovýroba

Poľnohospodárstvo, podľa predbežných údajov, dosiahlo za rok 2021 kladný výsledok hospodárenia pred zdanením, t. j. zisk vo výške 208,9 mil. €. V porovnaní s rokom 2020 sa jeho hodnota výrazne zvýšila. V porovnaní s päťročným priemerom rokov 2016-2020 sa výsledok hospodárenia v roku 2021 zdvojnásobil a bol ovplyvnený najmä nárastom tržieb za vlastné výrobky rastlinného pôvodu, ktoré tvorili v priemere 34 % podiel na celkových výnosoch podnikov poľnohospodárskej prvovýroby. Rozhodujúcu úlohu v ekonomike poľnohospodárskych podnikov mali podpory, bez ktorých by bola väčšina podnikov stratová. Celkový objem finančnej podpory slovenskému poľnohospodárstvu sa medziročne znížil na 798 mil. €, z toho 66 % bolo poskytnutých zo zdrojov EÚ. Podiel celkových podpôr na výnosoch v rámci poľnohospodárstva dosiahol 22 % a v prípade priamych platieb to bolo 10 %.

B. Potravinársky priemysel

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR za rok 2021 dosiahol potravinársky priemysel SR (výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov) kladný výsledok hospodárenia pred zdanením vo výške 265,1 mil. €. Na výrobe výrobkov potravinárskeho priemyslu SR mali rozhodujúci podiel podniky s počtom 20 a viac zamestnancov (312 podnikov), ktoré v roku 2021 vytvorili kladný výsledok hospodárenia, ktorý medziročne klesol o 12,6 mil. € (-5 %) na úroveň 238,2 mil. €. Z celkového počtu podnikov predstavovali ziskové podniky 67,7 % a vytvorili zisk v objeme 335,2 mil. €.

C. Hrubá poľnohospodárska produkcia

Predbežné údaje za rok 2021 indikujú nárast hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách o 9,3 %. Nárast hrubej poľnohospodárskej produkcie bol ovplyvnený zvýšením hodnoty hrubej rastlinnej produkcie o 12,3 % pri súčasnom miernom náraste hodnoty hrubej živočíšnej produkcie o 4,1 %. V štruktúre hrubej poľnohospodárskej produkcie v bežných cenách nastal nárast podielu rastlinnej produkcie o 1,74 percentuálneho bodu na 65,0 % pri súčasnom poklese podielu živočíšnej produkcie na 35,0 %.

Rastlinná výroba

Osiata plocha k 20.5.2021 podľa údajov ŠÚ SR predstavovala výmeru 1 326,5 tis. ha, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom znamenalo pokles pestovateľskej výmery o 19,5 tis. ha (-1,5 %).

Podiel osiatej plochy na celkovej využívannej poľnohospodárskej pôde v SR sa zvýšil o 1 p.b. na úroveň 71,5 %.

Najvýraznejší pokles pestovateľskej výmery bol zaznamenaný u obilnín, naopak, zvýšila sa osevná plocha olejní. Nepriaznivý klesajúci trend vo výmere zemiakov pokračoval aj v roku 2021. Pri objemových krmovinách bolo zaznamenané taktiež znižovanie výsevnej plochy. Výmera rodiacich vinohradov sa stabilizovala.

Priaznivo sa vyvinula situácia v pestovaní liečivých rastlín, kde bol zaznamenaný nárast pestovateľskej výmery.

Rok 2021 (podobne ako niekoľko posledných rokov) bol poznačený netypickými výkyvmi počasia, napr. extrémne nevhodné rozmiestnenie nedostatku a nadbytku vlhky, nízkych a vysokých teplôt. Celkový ročný úhrn zrážok alebo teplôt nemusí byť veľmi odchylený od priemernej úrovne, avšak nevhodné načasovanie a prudké zmeny teplotných a vlhkostných pomerov môžu vážne ohroziť rastlinnú produkciu.

Jarné príjemné mrazy (apríl 2021) lokálne poškodili vzídené porasty, najviac ohrozené však boli ovocné sady, kde sa pestovatelia snažili protimrazovou ochranou eliminovať škody na kvitnúcich stromoch. Žatva bola „mokrú“, nakoľko v každom týždni zberu obilnín a repky poľné práce spomaľovali zrážky, vysoká vlhkosť pôdy a následne aj obilia. Napriek týmto rizikovým faktorom sa SR podarilo dosiahnuť druhú najvyššiu produkciu rastlinných produktov za posledných 5 rokov.

Živočíšna výroba

V chove hovädzieho dobytku (bez domácností) zaznamenávame v roku 2021 mierny pokles početných stavov zvierat.

Pri klesajúcej úrovni nákupných cien zaznamenávame v roku 2021 aj pokles zvierat v chove ošípaných na Slovensku.

Počet hydiny (bez domácností) sa znížil oproti stavu k 31. 12. 2020 o 2,3 % (239,1 tis. ks).

Chov oviec zaznamenal medziročne opätovne negatívny vývoj.

Trh so živočíšnymi komoditami v Slovenskej republike podliehal aj v roku 2021 pravidlám Európskej únie v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami.

D. Spotreba potravín

Štruktúra spotrebných výdavkov slovenských domácností sa výrazne nemenila. Presun spotrebných výdavkov od základných potrieb (potraviny, bývanie) na také ako využitie voľného času, doprava, cestovanie a pod., pozorovaný v krajinách EÚ-15, sa v SR neprejavuje, vyskytuje sa len v nízkom počte lepšie situovaných domácností.

Medzi členskými štátmi EÚ existujú značné rozdiely v podieloch výdavkov domácností použitých na potraviny a nápoje a stravovacie služby. Najnižšie podiely na spotrebných výdavkoch boli v roku 2019 zistené v Nemecku (16,6 %) a Luxembursku (16,9 %) a najvyšší podiel v Estónsku (30,2 %). Vo väčšine členských štátov EÚ boli výdavky na potraviny najväčšie. Výnimkou bolo Írsko, Rakúsko, Malta a Španielsko, kde sa viac minulo na stravovacie služby. Stravovacie služby boli vo všeobecnosti druhá najväčšia výdavková položka, aj keď v Poľsku a Lotyšsku výdavky na alkoholické nápoje boli vyššie.

Údaje o príjmoch a výdavkoch za rok 2020 a 2021 budú dostupné až v novembri 2022, kedy bude oficiálne vydaná nová publikácia. Posun termínu vydania publikácie je z dôvodu, že od referenčného roku 2020 sa pre štatistiku RÚ menil spôsob zberu údajov.

E. Zahranicičný obchod s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami

Vývoj v roku 2021, výrazne poznačený pokračujúcou pandémiou COVID-19, je charakteristický zhodným vývojom celkového a agropotravinárskeho zahraničného obchodu. Celkový zahraničný obchod vykazuje vzostupný trend a rovnako agropotravinársky zahraničný obchod medziročne vzrástol, pričom tempo rastu agropotravinárskeho exportu prevýšilo tempo rastu agropotravinárskeho dovozu, na rozdiel od vývoja dynamiky rastu celkového exportu a importu. Hodnota celkového exportu SR sa medziročne zvýšila o 16,2%, zároveň hodnota celkového dovozu sa zvýšila až o 19,4%. Agropotravinársky import SR sa medziročne zvýšil o 12,4 %, avšak hodnota vývozu sa zvýšila až o 14,8 %. Podiel zahraničného obchodu agropotravinárstva SR na zahraničnom obchode SR sa znížil na celkovom dovoze (- 0,37 p.b.), ako aj na celkovom vývoze (- 0,05 p.b.). Vývoj tovarovej výmeny sa v konečnom dôsledku premietol do výslednej obchodnej bilancie. Hodnota pozitívnej bilancie celkového zahraničného obchodu, v dôsledku vyššej dynamiky nárastu importu, sa medziročne znížila až o 1 632,2 mil. € (40,7 %). U agropotravinárskych komodít, napriek vyššej dynamike nárastu hodnoty vývozu v porovnaní s dovozom, viedla vyššia celková hodnota dovozu v porovnaní s vývozom k prehĺbeniu negatívnej obchodnej bilancie o 123,3 mil. €, t.j. o 7,7 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom a celkové záporné saldo dosiahlo - 1 724,9 mil.

F. Štruktúra poľnohospodárskej pôdy a usporadúvanie pozemkového vlastníctva

Do 31.12.2021 bolo vydaných 47 421 rozhodnutí v reštitučných konaniach podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov. Týmto sa priznalo vlastníctvo k pozemkom o výmere 210 860 ha. Výmera pozemkov, ktoré neboli vydané pre zákonné prekážky a za ktoré patrí oprávneným osobám náhrada buď vo finančnej forme, alebo v pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve štátu, činila 33 099 ha. Počet vydaných rozhodnutí, ktorými sa priznalo vlastníctvo, bol oproti stavu k 31.12.2020 vyšší o 535, výmera vydaných pozemkov bola oproti koncu roka 2020 vyššia o 185 ha a výmera pozemkov nevydaných pre zákonné prekážky vyššia o 46 ha.

V rámci pozemkových spoločenstiev bolo vydaných 12 470 rozhodnutí, čo bolo o 9 rozhodnutí viac ako v predošlom roku. Rozhodnutiami sa priznalo vlastníctvo k pozemkom o výmere 124 327 ha a to predstavovalo o 4 ha viac ako v roku 2020. Pre zákonné prekážky sa nevydali pozemky o výmere 20 158 ha, ktoré boli riešené formou náhrad. V porovnaní so stavom k 31.12.2020 to činilo o 2 559 ha viac.

G. Produkcia biomasy a obnoviteľných zdrojov energie

V roku 2020 sme zaznamenali nárast produkcie elektrickej a tepelnej energie z vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie, okrem výroby elektrickej energie vyrábanej pomocou vetra a tepla produkovaného tepelnými čerpadlami. Značný pokles produkcie bol zaznamenaný hlavne pri výrobe elektrickej energie veternými turbínami o 33,3 %. Produkcia elektrickej energie bola vyššia predovšetkým z priemyselného odpadu a to viac ako 4-násobne v porovnaní s rokom 2019. Vodné elektrárne vyprodukovali medziročne o 5,0 % viac elektrickej energie. Nárast sme zaznamenali aj v produkcii tepla z tuhého mestského odpadu o 20 % a bioplynov o 8,2 %. V porovnaní s predošlým

rokom bolo z obnoviteľných zdrojov vyrobenej o 5,7 % viac elektrickej energie a o 3,6 % viac tepelnej energie.

Na Slovensku bolo v roku 2021 pestovaných 8 plodín výlučne na energetické účely, z celkovej oševnej plochy bolo využitých 0,56 %. Počet pestovateľov stúpol o 14,3 % a naopak výmera klesla o 13,24 %, pričom najväčšiu výmeru zaberal cirok na zrno. Výmera ciroku na zrno predstavovala až 83,1 % z výmery plodín pestovaných výlučne na energetické účely.

H. Vplyv poľnohospodárstva na kvalitu ovzdušia a vodných zdrojov

Poľnohospodársky sektor sa podieľa približne 7,3 % na celkovom objeme emisií skleníkových plynov vyprodukovaných v SR.

V roku 2020 sa podľa SHMÚ medziročne nepatrne zvýšil objem vyprodukovaných skleníkových plynov z poľnohospodárstva o 0,3 % na úroveň 2 579,71 Gg CO₂ ekvivalentu. Vývoj emisií skleníkových plynov z poľnohospodárstva má od roku 1990 klesajúci charakter a od roku 2005 sa mení len minimálne.

Približne 50,6 % z vyprodukovaného objemu emisií tvorí oxid dusný emitovaný do ovzdušia hlavne z obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy a v menšom rozsahu (5,8 %) ako dôsledok chovu hospodárskych zvierat (odbúravania živočíšnych exkrementov) v SR. 37,5 % emisií z vyprodukovaného objemu emisií tvorí metán (CH₄) emitovaný do ovzdušia hlavne ako priamy produkt látkovej výmeny u bylinožravcov (enterická fermentácia) a ako produkt odbúravania živočíšnych exkrementov (3,4 %). Celkové emisie amoniaku vyprodukované v rámci poľnohospodárstva zahŕňajú objem vyprodukovaného amoniaku zo živočíšnej výroby a používania priemyselných hnojív a hnoja hospodárskych zvierat v rámci rastlinnej výroby.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia (resp. pozemky a ich časti v obciach), z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Kontamináciu podzemnej a povrchovej vody dusičnanmi a inými znečisťujúcimi látkami spôsobuje najmä intenzívne hospodárenie na pôde a chovné zariadenia.

12. Konsolidované výkazy kapitoly MPRV SR

Nižšie uvádzame vybrané čiastky zo súvahy a výkazu ziskov a strát za rok 2021. Kompletne výkazy tvoria prílohu výročnej správy.

I. Informácie o údajoch na strane aktív

A. Neobežný majetok

Neobežný majetok kapitoly k 31.12.2021 predstavuje čiastku 1 055 991 387,63 EUR .

Z toho:

- a) dlhodobý nehmotný majetok vo výške 11 105 035,63 EUR – zachytáva pohyby dlhodobého nehmotného majetku, obstarávacích cien, oprávok a opravných položiek a zostatkových cien podľa jednotlivých zložiek dlhodobého nehmotného majetku súvahy;
- b) dlhodobý hmotný majetok vo výške 1 044 664 763,22 EUR - zachytáva pohyby dlhodobého hmotného majetku, obstarávacích cien, oprávok a opravných položiek a zostatkových cien podľa jednotlivých zložiek dlhodobého hmotného majetku súvahy;

- c) dlhodobý finančný majetok vo výške 221 588,78 EUR - zachytáva pohyby finančného majetku, obstarávacích cien, opravných položiek a zostatkových cien podľa jednotlivých zložiek finančného majetku súvahy.

B. Obežný majetok

Obežný majetok kapitoly k 31.12.2021 predstavujú čiastku 437 711 494,97 EUR.

Z toho:

- a) zásoby vo výške 26 854 028,90 EUR – zachytáva materiál, nedokončená výroba, výrobky, zvieratá a tovar;
- b) zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 791 394,18 EUR – zúčtovanie transferov zo štátneho rozpočtu iným subjektom a zúčtovanie transferov medzi subjektami verejnej správy;
- c) dlhodobé pohľadávky vo výške 6 376 595,16 EUR – účtované na odberateľoch a iných pohľadávok (predovšetkým odložená daňová pohľadávka);
- d) krátkodobé pohľadávky vo výške 50 590 118,65 EUR – odberatelia, poskytnuté prevádzkové preddavky, ostatné pohľadávky, pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov a iné pohľadávky podľa jednotlivých zložiek súvahy;
- e) finančné účty vo výške 353 099 358,08 EUR – to sú pokladnica, ceniny a bankové účty.

C. Časové rozlíšenie

Časové rozlíšenie kapitoly k 31.12.2021 predstavuje čiastku 4 320 520,19 EUR – obsahuje náklady a príjmy budúcich období.

II. Informácie o údajoch na strane pasív

A. Vlastné imanie kapitoly

Vlastné imanie kapitoly k 31.12.2021 predstavuje čiastku 952 132 766,83 EUR.

Z toho:

- a) fondy vo výške 837 081 969,25 EUR – účtované ostatné fondy;
- b) výsledok hospodárenia vo výške 115 050 797,58 EUR – účtovaný nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

B. Záväzky

Záväzky kapitoly k 31.12.2021 predstavujú čiastku 476 970 852,92 EUR.

Z toho:

- a) rezervy vo výške 85 443 261,05 EUR – účtované zákonné dlhodobé a krátkodobé rezervy a ostatné rezervy;
- b) zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške 95 681 139,61 EUR – zúčtovanie odvodov a transferov;
- c) dlhodobé záväzky vo výške 25 110 671,91 EUR – dlhodobé prijaté preddavky a iné záväzky;

- d) krátkodobé závazky vo výške 263 432 968,35 EUR – dodávateľia, prijaté preddavky, iné závazky, ostatné dane a poplatky, transfery a iné;
- e) bankové úvery a výpomoci vo výške 7 302 812,00 EUR – dlhodobé úvery, bežné úvery a ostatné krátkodobé finančné výpomoci.

C. Časové rozlíšenie

Časové rozlíšenie na strane aktív za kapitolu k 31.12.2021 predstavuje čiastku 68 919 783,04 EUR – výdavky a výnosy budúcich období.

III. Informácie o nákladoch a výnosoch

A. Náklady

Náklady konsolidovaného celku kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k 31.12.2021 predstavujú čiastku 981 657 615,93 EUR:

- a) spotrebné nákupy vo výške 30 509 543,66 EUR (spotreba materiálu, energie a iné);
- b) služby vo výške 164 098 006,75 EUR (opravy a udržiavanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a iné);
- c) osobné náklady vo výške 190 496 314,68 EUR (mzdové náklady, zákonné sociálne poistenie a ostatné);
- d) dane a poplatky vo výške 9 049 524,91 EUR (daň z motorových vozidiel, z nehnuteľností a ostatné);
- e) ostatné náklady na prevádzkovú činnosť vo výške 9 107 552,68 EUR (zmluvné pokuty, odpis pohľadávky a iné);
- f) odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a časové rozlíšenie vo výške 70 515 442,63 EUR (tvorba zákonných a ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti);
- g) finančné náklady vo výške 527 998,07 EUR (úroky, kurzové straty, manká a škody);
- h) mimoriadne náklady vo výške 46 914,88 EUR (škody a ostatné mimoriadne náklady);
- i) náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov vo výške 507 306 317,67 EUR (náklady z odvodu a budúceho odvodu príjmov).

B. Výnosy

Výnosy konsolidovaného celku kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k 31.12.2021 predstavujú čiastku 995 735 561,63 EUR:

- a) tržby za vlastné výkony a tovary vo výške 254 877 627,73 EUR (tržby za vlastné výrobky, služby a tovar);
- b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob vo výške -1 354 260,73 EUR (zmena stavu nedokončenej výroby, výrobkov a zvierat);
- c) aktivácia vo výške 3 269 414,98 EUR (aktivácia materiálu, služieb a majetku);
- d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov vo výške 4 441,34 EUR (výnosy z poplatkov);

- e) ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 25 159 002,19 EUR (tržby z predaja dlhodobého majetku, materiálu, zmluvné a ostatné pokuty, penále a úroky);
- f) výnosy zo zúčtovaných rezerv a opravných položiek vo výške 38 635 969,14 EUR (záonné a ostatné rezervy);
- g) finančné výnosy vo výške 47 713,26 EUR (úroky, kurzové zisky a iné);
- h) mimoriadne výnosy vo výške 522,27 EUR (náhrady škôd);
- i) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov organizácii vo výške 675 095 131,45 EUR (výnosy z bežných a kapitálových transferov).

Výsledok hospodárenia kapitoly po zdanení za účtovné obdobie roku 2020 predstavuje zisk vo výške 10 450 087,27 EUR.

13. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2021 v konsolidovanom celku MPRV SR nenastali ďalšie udalosti, ktoré majú významný vplyv na verné zobrazenie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva a neboli by zaúčtované v účtovníctve, s výnimkou týchto následných udalostí:

1. Delimitácia nehnuteľného a huteľného majetku do správy správ národných parkov k 1.4.2022. Dňa 15.01.2022 nadobudol účinnosť zákon č. 6/2022 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, na základe ktorého dôjde aj k "prechodu pozemkov a iného nehnuteľného majetku vo vlastníctve štátu v národných parkoch a súvisiaceho majetku do správy správ národných parkov".
 - Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v Národnom parku Slovenský raj, ktorý je v správe správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu, (ktorým je štátny podnik Lesy SR), prechádza k 1.4.2022 do správy príspevkovej organizácie Správa Národného parku Slovenský raj. Na Správu Národného parku Slovenský raj prechádzajú k tomuto dátumu aj práva a povinnosti správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu súvisiace so správou tohto majetku vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných a iných právnych vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosť vo vzťahu k územiu Národný park Slovenský raj.
 - Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v Národných parkoch (ďalej len NP) v územiach so 4. a 5. stupňom ochrany, ktorý je v správe správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu, (ktorým je štátny podnik Lesy SR), prechádza 1.4.2022 do správy správ NP, v územnej pôsobnosti ktorých je príslušný NP. Do správy správ NP k tomuto dátumu prechádzajú aj práva a povinnosti správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu súvisiace so správou majetku, ktorý prechádza na správy NP.
 - Zo štátneho podniku Lesopoľnohospodársky majetok Ulič dôjde k delimitácii významnej časti huteľného a nehnuteľného majetku a k prechodu časti správy, práv a povinností pri správe majetku štátu, v prospech organizácie Správa národného parku Poloniny so sídlom v Stakčíne, zriadenej zákonom č. 6/2022 Z.z. Implementácia predmetného zákona neohrozí zásadu nepretržitého trvanie podniku a podnikanie v doterajšom predmete činnosti, ovplyvní však rozsah a štruktúru výroby a odbytu podniku.
 - Príspevková organizácia Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská Lomnica (patriaca pod konsolidovaný celok MPRV SR) sa od 1.4.2022 zlučuje s príspevkovou organizáciou Správa Tatranského národného parku (patriaca pod konsolidovaný celok MŽP SR). Príspevková organizácia Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská

Lomnica týmto zlúčením dňa 1.4.2022 zaniká a na Správu Tatranského národného parku prechádzajú týmto dňom aj práva a povinnosti príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská Lomnica.

2. Na základe rozhodnutia Ministerstva životného prostredia SR č. j. 67937/2019 zo dňa 23.12.2019 bola delimitovaná správa drobných vodných tokov zo štátneho podniku Lesy SR (patriaci pod konsolidovaný celok MPRV SR), štátnemu podniku Slovenský vodohospodársky podnik Banská Štiavnica (patriaci pod konsolidovaný celok MŽP SR). Týmto rozhodnutím boli drobné vodné toky zverené do správy Podniku v celkovej dĺžke cca 5 742 km z pôvodne spravovaných cca 18 250 km. Uvedeným rozhodnutím došlo k prevodu správcovstva drobných vodných tokov, nedošlo však k vysporiadaniu dlhodobého hmotného majetku na drobných vodných tokoch. Hradenia bystrín sú v celkovej zostatkovej cene 7 582 564 EUR, časť z nich bude v priebehu roku 2022 delimitovaná Slovenskému vodohospodárskemu podniku Banská Štiavnica.

14. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

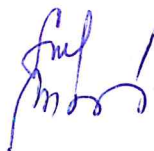
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ako aj organizácie v jeho pôsobnosti, predpokladajú aj v nasledujúcich rokoch plynulé pokračovanie v plnení svojich úloh a cieľov.

Ing. Zuzana Nouzovská
generálna tajomníčka služobného úradu

Vypracovala: Ing. Anna Smolíková

Schválila: Mgr. Viera Mrvová

Prílohy:

- Súvaha
- Výkaz ziskov a strát